

NIEUWSBRIEF

Stichting Historische Collectie Korps Nationale Reserve

Nummer 34, april 2018

VAN DE REDACTIETAFEL...

- Voorwoord
- Bestuurszaken
- Zilveren legpenning
- Even voorstellen
- Ceremonieel hoofddeksel
- Openstelling collectie 2018

VOORWOORD

Beste lezer, bij deze de eerste nieuwsbrief van 2018. In de afgelopen periode hebben we in het gebouw van onze collectie een aantal zaken opgepakt. We hebben verder gewerkt om de collectie uit te breiden. Daarnaast zijn we bezig om de objecten te beschrijven, zodat de bezoeker meer informatie krijgt.

Omdat een deel van onze collectie gedigitaliseerd wordt hebben we hard gewerkt om deze digitale documenten ook toegankelijk te maken voor de bezoekers. Daarvoor hebben we in eigen beheer een netwerk aangelegd en tevens aangesloten op internet.

Ook zal medio april onze nieuwe website de lucht ingaan, zodat we u ook via dat kanaal kunnen informeren. Deze website is te bereiken via www.natresmuseum.nl. U wordt dan doorgeleid naar de Historische Collectie. Ook zijn we als Historische Collectie actief op Facebook. Gedurende de openingsmaanden vindt u wekelijks een bericht. Ook in het nieuwe seizoen willen we u graag weer ontvangen in onze Historische Collectie. Veel leesplezier toegewenst.

Elnt b.d. Sjaak Vinke
Vicevoorzitter

BESTUURSZAKEN

Zoals u in de nieuwsbrief van december 2017 hebt kunnen lezen hebben, vonden in het bestuur een aantal wisselingen plaats. Kpl1 b.d. Bert Corton heeft het secretariaat overgenomen van Elnt b.d. Sjaak Vinke. Deze laatste heeft het vicevoorzitterschap op zich genomen.

Door het vertrek van Lkol b.d. Rob Cohen zijn we op zoek naar een nieuw bestuurslid. Onze voorkeur gaat uit naar een actief dienende Natres militair of iemand die net de dienst heeft verlaten. Enige ervaring met financiën is welkom. Mocht u belangstelling hebben, dan kunt u dat kenbaar maken op onderstaand mailadres.

We hebben als bestuur het voornemen om tweemaal per jaar deze nieuwsbrief uit te brengen. Mocht u een bijdrage willen leveren, of heeft u opmerkingen of vragen, dan kunt u deze sturen aan de vicevoorzitter van het bestuur. Dan kan op mailadres: sjaakvinke@gmail.com

ZILVEREN LEGPENNING ROB COHEN

Luitenant-kolonel (b.d.) Rob Cohen ontving op 30 november de zilveren legpenning uit handen van korpscommandant Ikol Hans Berding. Cohen ontving de penning aan het einde van de bestuursvergadering, waarin hij zijn functie neerlegde als vicevoorzitter van de Historische Collectie Korps Nationale Reserve (HC-KNR). Rob heeft zich jarenlang verdienstelijk gemaakt voor de collectie en vond de recente verhuizing naar een groter gebouw op De Harskamp een mooie mijlpaal om te stoppen. De inscriptie op de legpenning luidt: "Voor uw tomeloze inzet voor ons Korps tijdens en na uw actieve dienstperiode".

VOORSTELLEN NIEUWE GASTHEREN

PETER CRIELAARD

Mijn naam is Peter Crielaard, geboren 9-12-1955. Ik ben in 1975 bij defensie opgekomen, vervolgens geplaatst in Seedorf voor een periode van 8 jaar. Daarna aangemeld bij de Natres waar ik precies 30 jaar bij gediend hebt. In mijn dagelijks werk ben ik beheerder bij defensie geweest in Arnhem en Schaarsbergen. Beheerder zijn is een leuke baan en ik heb het altijd met plezier gedaan.

Tevens ook nog 15 jaar op Heumensoord dienst gedraaid bij de vierdaagse van Nijmegen. Dat betekent dat je zeer veel mensen leert kennen. Momenteel ben ik buschauffeur in Nijmegen en ben ik als gastheer werkzaam bij het Nationaal Militair Museum in Soesterberg.

Mijn hobby's zijn: vissen, ijshockey, motorrijden, daarnaast ben ik monteur bij een motorrace team. Ik ben getrouwd en heb twee dochters en twee zonen, die allen de deur uit zijn zodat wij lekker ons eigen ding kunnen doen. Daarom ben ik blij dat ik bij de Historische Collectie van het Korps Natres kon komen en weer heel veel oude dienstmaatjes tegen kom.
Peter Crielaard

HENK TEN BHOMER

Mijn naam is Henk ten Bhomer geboren en getogen in Renkum, ik ben van lichting 70-6 geleverd in Veldhoven op het Piroc. Ik heb daar een geweldige tijd gehad, was instructeur op het AMX-voertuig gedurende mijn diensttijd. Ik ben getrouwd: ik heb drie kinderen, 2 dochters en een zoon en inmiddels 7 kleinzonen.

In 1990 bij de Natres gekomen, slechts vier jaar actief dienend, doordat ik geen medewerking van mijn toenmalige werkgever kreeg kon ik niet meer actief meedraaien. Ben altijd wel lid van het OVV gebleven, meer dan 15 jaar alweer.

Mijn werkzaamheden zijn, 10 jaar als beroepsfotograaf gewerkt, doe ik nog steeds als hobby erbij. Daarna 33 jaar postbode en inmiddels al 5 jaar pensionada . Nu als gastheer opnieuw in actie!

Met vriendelijke groeten, Henk

CEREMONIEEL HOOFDDEKSEL

Een typisch militair ceremonieel hoofddeksel. Vanaf 1948, de Inhuldiging van Koning Juliana, kent de

Koninklijke Landmacht de ceremoniële tenues. Allereerst werden de Garderegimenten en het Ere-escorte van de Cavalerie voorzien, in de loop der jaren kwamen daarbij de tenues van de Limburgse Jagers, Johan Willem Friso, de Genie en de Technische troepen. De laatsten waren ceremoniële uniformen voor de tamboerkorpsen; voor het overgrote deel bemant met dienstplichtige militairen. Toen de oproep voor dienstplichtigen werd opgeschort, werd de KL een beroepsleger. Alle Wapens en Regimenten moesten ook ceremoniële diensten verrichten. Die eenheden die nog niet over een ceremonieel (CT) beschikten kregen een aan de traditie gerelateerd uniform.

In de uniformcommissie werd unaniem besloten om een standaard CT te ontwikkelen.

In 1952 werd een geklede tenue ontworpen door (oud korporaal van de LWD 1940) F.J.H.Th.Smits, esthetisch adviseur van de Minister van Defensie. Hij greep terug op de zwarte geklede tenue (GT) van 1912. De diep donkerblauwe (ook wel zwart genoemd) tenue met staande kraag, waarop het regiments embleem prijkte, een pantalon met brede bies in de regimentskleur.

Hierbij werd een platte pet gedragen. De jas en de broek van het GT uit 1952 werd de basis voor het huidige CT. De Koninklijke begrafenis van Prins Claus, Prinses Juliana en Prins Bernhard maar ook een ophanden zijnde abdicatie van Koningin Beatrix en de Inhuldiging van Koning Willem Alexander versnelde de invoer van deze CT'n. Het is ook zo dat na de Inhuldiging in 1980 Koningin Beatrix meer ceremonieel wilde bij Koninklijke en staatsrechtelijke gebeurtenissen. Meer eenheden van de Krijgsmacht deden dienst aan het hof.

De Johan Willem Friso kapel droeg als eerste massaal de sjako bij de ct. Dit hoofddekseel voor regimenten van de KL werd in 1865 ingevoerd voor het dagelijks tenue, het veldtenue en het ceremonieel tenue.

Wat is een sjako. Het is een militair hoofddekseel; ietwat spits toelopende textiele of vilten cilinder met lederen klep en lederen bovenzijde. In tegenstelling tot de latere kepie, die geheel van textiel was, maar ook een klep van leer had.

Eind 18e eeuw werd de van oorsprong Hongaarse sjako als hoofddekseel in West-Europa geïntroduceerd en dit vooral bij het Franse revolutionaire leger.

Het hoge cilindrische hoofddekseel, met een kokarde en pluim aan de zijkant, werd ook in de loop van de tijd voorzien van een zonneklep; een zogenaamde visiere of vizier. Snel evolueerde dit hoofddekseel en verving al gauw de driekante steek; ofschoon Napoleon en zijn maarschalken en generaals deze laatsten bleven dragen. De enorme aantallen van dit hoofddekseel werden door hoedenateliers vervaardigd. Vanaf 1813 werden sjako's bij de KL gedragen. Het hoofddekseel was onderhevig aan de mode. Ons CT-model werd in 1865 ingevoerd en staat bekend als de sjako M.65. Na meer dan 30 jaar in 1898 door de infanterie vervangen door de Kepi. De Schutterij droeg de sjako door tot de opheffing in 1907.

Hoe ziet de huidige sjako eruit?

De sjako bestaat uit diep donkerblauw laken met zwart (kunst) lakleer en witmetaal beslag. Vroeger ook wel montering genoemd. Witmetaal ook wel zilver is een van de traditionele korpskleuren naast het rood, gedragen door de schutterij (1813-1907). Leeuwenkop haken, kinketting, sjako plaat of zon, knoop, lis en bol pompon alles is in vernikkeld koper uitgevoerd. Het rijkswapen is in geel metaal of goud uitgevoerd. Dit hoort traditioneel zo te zijn om het embleem goed zichtbaar te laten zijn. Vanaf de rang van adjudant-onderofficier en hoger draagt men de zwarte afhangende hanenveren pluim. Deze laatste is gestoken in een kokertje de z.g. 'tulp'.

Aan de voorzijde onder de lis met de lisknoop prijkt de Oranje kokarde.

Hierbij wordt sinds 1813 de verbondenheid met het Huis van Oranje en het staatshoofd getoond.

Hoe de sjako te dragen?

De sjako dient recht op het hoofd gezet te worden. Het midden van de zon met embleem precies in een lijn met de neus van de drager. De klep dient horizontaal te staan wanneer de kin naar voren wijst. Men kijkt onder de klep door. De sjako wordt boven de oren gedragen te worden. Het binnenwerk is instelbaar. De kinketting dient zo ingesteld te worden dat deze op de kin gedragen wordt.

Frans Smits

Conservator HC KNR en lid Uniformcommissie van de KL

OPENSTELLING HISTORISHE COLLECTIE 2018

In het bestuur zijn de openingstijden voor het jaar 2018 vastgesteld. We zijn weer open vanaf **1 mei 2018 tot 31 augustus 2018**. Op de volgende middagen bent u van harte welkom om onze collectie te bezoeken:

- Woensdagmiddag van 13.00 – 16.00 uur
- Zaterdagmiddag van 12.00 – 16.00 uur

Daarnaast is het altijd mogelijk om met een groep de collectie te bezoeken. Hiervoor kunt een verzoek indien bij het mailadres: sjaakvinke@gmail.com

De Historische Collectie toont de geschiedenis van het Korps Nationale Reserve. De collectie geeft een beeld van de vrijwillige militaire inzet van burgers ter bescherming van Nederland. U ziet uniformen en voorwerpen zoals geweren en vaandels die zijn ingezet door de Schutterij, de Vrijwillige Landstorm van de Koninklijke Landmacht, de Bijzondere Vrijwillige Landstorm en het Korps Nationale Reserve. Een collectie die u absoluut niet mag missen!

De collectie is te bezoeken op de Generaal Winkelmannkazerne te Harskamp.

Als u onze collectie wilt bezoeken:

Het adres van de Generaal Winkelmannkazerne is Otterloseweg 5, 6732 BR te Harskamp. Wanneer u bij de kazerne aankomt is de ingang naast het witte gebouw (gebouwnummer 101) aan de Otterloseweg. Daar kunt u zich melden (graag het telefoonnummer bellen dat aangegeven is op het bord) en wordt u opgehaald. Tegenover het witte gebouw zijn aan de overkant van de weg voldoende parkeerplaatsen.

HISTORISCHE COLLECTIE

KORPS NATIONALE RESERVE

OPENINGSTIJDEN 2018:

mei t/m augustus

WOENSDAG 13.00 - 16.00 uur

ZATERDAG 12.00 - 16.00 uur

Toegang gratis